

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII w latach 2020 - 2021

Rozdział I. Postanowienia ogólne

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii służy wykonywaniu postanowień ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz. U. 2019 poz. 852 ze zm.).

2. Koreluje z Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy na lata 2016 -2026.

3. Zadania realizowane w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020 - 2021 obejmują wytyczne z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (j.t. Dz.U 2016 poz.1492) oraz Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (j.t. Dz. U 2018 poz.1492 ze zm.)

a) promocję zdrowia – edukację zdrowotną, szkolenie kadr,

b) profilaktykę – profilaktykę uniwersalną, profilaktykę selektywną, profilaktykę wskazującą,

c) redukcję szkód, rehabilitację zdrowotną, społeczną i zawodową,

4. Program służy wykonaniu postanowień Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (j.t. Dz. U. 2015 poz. 1249 ze zm.).

Rozdział II. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Kozy, w szczególności:

1. Młodzież szkolna.

2. Osoby zagrożone uzależnieniem i osoby uzależnione.

3. Rodziny osób z problemem uzależnienia.

Rozdział III. Diagnoza problemów narkotykowych

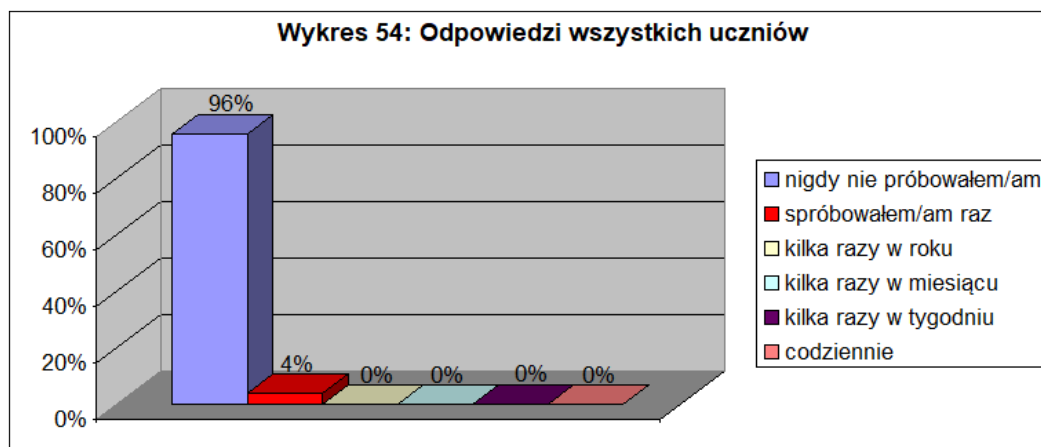
Obecnie na rynku pojawia się szeroki zakres środków odurzających, dostępnych w zasadzie dla każdego, zróżnicowanych cenowo, tak aby dzieci i młodzież mogły z nich korzystać. Środki psychoaktywne stanowią niejako stymulator wypoczynku i rozrywki. Towarzyszą młodym ludziom w czasie weekendów, zabawy, dyskoteki itp. Dystrybucja narkotyków, „dopalaczy” staje się coraz bardziej powszechna przez Internet. Obniża się wiekowy próg pierwszych narkotykowych eksperymentów.

Obecny polski rynek narkotykowy charakteryzuje się wzrastającą liczbą osób eksperymentujących z narkotykami i „dopalaczami”, zwiększoną podażą substancji odurzających, spadkiem cen, wzrostem liczby dilerów, przemylem, produkcją rodzimą i własnymi uprawami.

Patologia ta obejmuje swoim zasięgiem wszystkie grupy społeczne a najszybciej rozpowszechnia się wśród dzieci i młodzieży.

W roku 2018 została przeprowadzona diagnoza zagrożeń społecznych nikotynizmu, alkoholizmu, narkotyków i dopalaczy w Gminie Kozy. Raport został opracowany na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród młodzieży klas drugich i trzecich Liceum Ogólnokształcącego im K. K Baczyńskiego w Kozach.

Na pytanie „Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się przyjąć narkotyk/dopalacz?” - odpowiedzi przedstawiały się następująco:

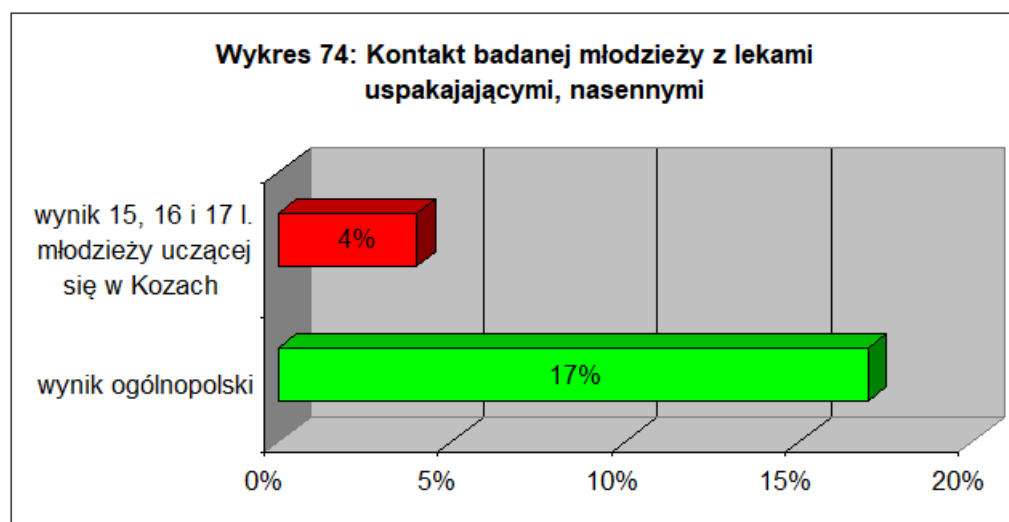

Źródło: „Diagnoza zagrożeń społecznych nikotynizmu, alkoholizmu i dopalaczy w Gminie Kozy”, opracowanie Julita Poszwa 2018 r.

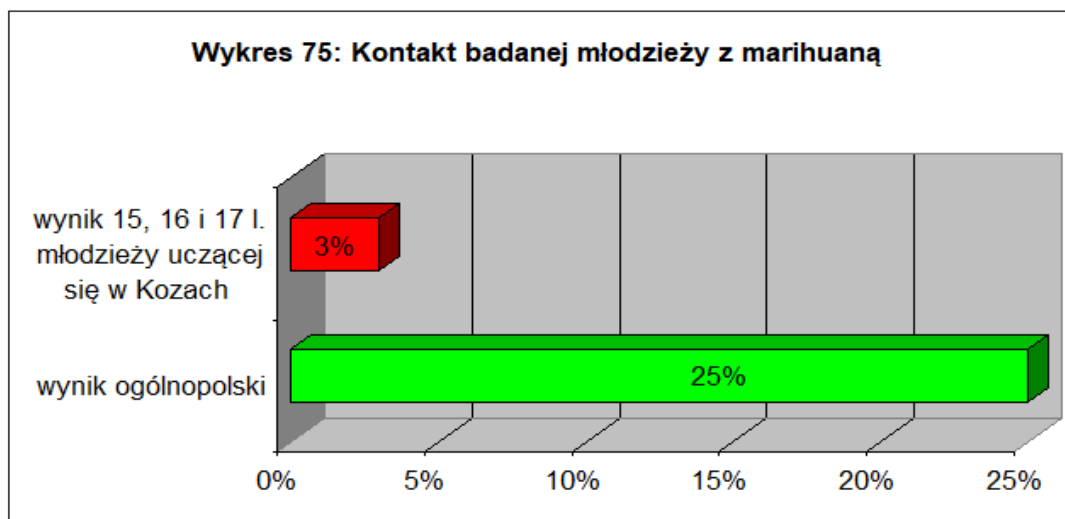
„Znaczna większość badanych nigdy nie próbowała narkotyków ani dopalaczy. Kontakt z narkotykami lub dopalaczami miało 4 % ankietowanych w wieku 16 i 17 lat. Jeden uczeń 3 klasy gimnazjum miał kontakt z marihuaną w wieku lat 14, cztery osoby w wieku 15, pozostałe nie pamiętają kiedy to było. Przyjmowanie narkotyku/dopalacza odbywa się w towarzystwie rówieśników i osób starszych w różnych miejscach. U dziewcząt na zabawie, imprezie oraz w domu koleżanki/kolegi, u chłopców na zabawie i imprezie oraz w parku i innym ustronnym miejscu. Dziewczęta próbują narkotyków/dopalaczy tylko z ciekawości, natomiast chłopcy dodatkowo dla zabawy i relaksu.

Wśród grupy badawczej najwięcej uczniów sięga po leki uspakajające i nasenne oraz marihuan, jedna osoba miała kontakt ze środkami wziewnymi (klej i itp.) ”.(Diagnoza (...) J. Poszwa 2018)

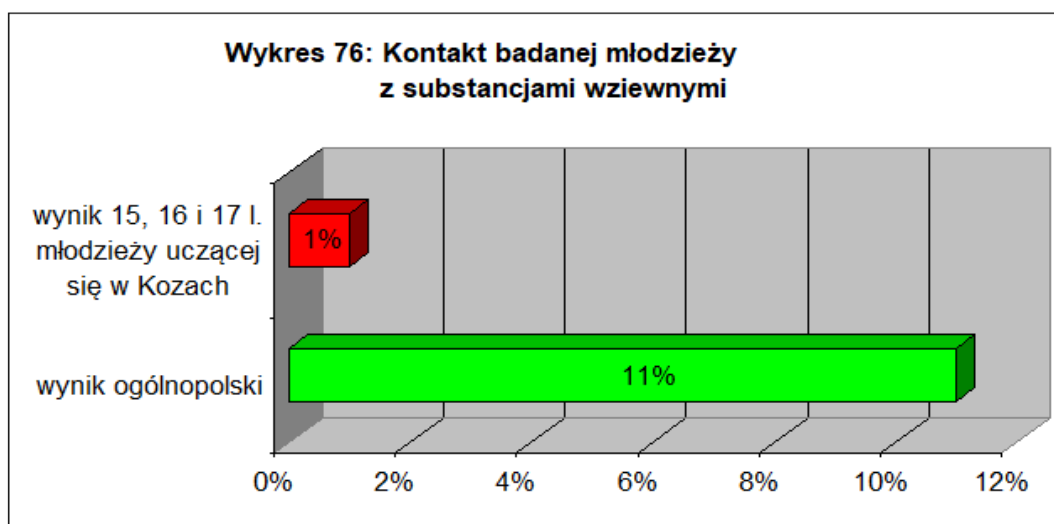
Kontakt z narkotykami/dopalaczami naszej młodzieży jak obrazują wykresy jest znacznie mniejszy w porównaniu z wynikiem ogólnokrajowym, który podają dwa ogólnopolskie badania ankietowe HBSC i ESPAD z 2015 r.

Źródło: „Diagnoza zagrożeń społecznych nikotynizmu, alkoholizmu i dopalaczy w Gminie Kozy”, opracowanie Julita Poszwa 2018 r.

Źródło: „Diagnoza zagrożeń społecznych nikotynizmu, alkoholizmu i dopalaczy w Gminie Kozy”, opracowanie Julita Poszwa 2018 r.

Źródło: „Diagnoza zagrożeń społecznych nikotynizmu, alkoholizmu i dopalaczy w Gminie Kozy”, opracowanie Julita Poszwa 2018 r.

Ocena rzeczywistego kontaktu dzieci i młodzieży z narkotykami czy dopalaczami jest trudna ponieważ są one dostępne nie tylko fizycznie, ale i internetowo. Zmienia się moda na ich zażywanie, coraz częściej stanowią stymulator do różnego rodzaju rozrywek i poprawy „złudnego” samopoczucia. „Nowe” substancje narkotyczne charakteryzują się wysoką toksycznością nawet w mikroskopijnych dawkach. Ich zażycie łatwo może doprowadzić do trwałego uszkodzenia organów wewnętrznych i ośrodkowego układu nerwowego.

Zażywanie narkotyków i wszystkich środków psychoaktywnych powoduje również wiele szkód społecznych, które mają charakter natychmiastowy bądź długotrwały, tj. zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, śmierć.

Dlatego też podejmowanie szeroko rozumianych działań, w różnych obszarach i przez różne instytucje mające na celu zapobieganie narkomanii i rozwiązywaniu problemów z nią związanych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony administracji rządowej i samorządowej.

Rozdział IV. Źródła i zasady finansowania programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznacza się kwotę zapisaną na dany rok w uchwałach budżetowych w rozdziale 85153.

Rozdział V. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Wójt Gminy Kozy
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach
4. Komisariat Policji w Kobiernicach – Posterunek Policji w Kozach
5. Służba Zdrowia
6. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kozach
7. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kozach
8. Liceum Ogólnokształcące w Kozach
9. Placówka Wsparcia Dziennego w Kozach
10. Ośrodki leczenia narkomanów w powiecie i województwie
11. Osoby zatrudnione na podstawie umów do realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii
12. Instytucje i podmioty realizujące zadania określone w Programie na podstawie umów.

Rozdział VI. Zadania własne gminy realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020-2021

Zadania własne gminy realizowane w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020-2021 dla Gminy Kozy wynikają z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program będzie realizowany w trzech obszarach.

Obszar I - Profilaktyka

Cel strategiczny: Zmniejszenie rozpowszechniania i używania środków narkotycznych wśród mieszkańców gminy Kozy.

Cel operacyjny:

1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
2. Wspieranie inicjatyw w zakresie profilaktyki uniwersalnej poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji.
3. Wspieranie rozwoju profilaktyki selektywnej i wskazującej poprzez informowanie o programach skierowanych do grup ryzyka, umożliwienie korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej.

Zadanie 1

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Kierunki działań:

- I. 1.1. Zmniejszanie rozpowszechniania używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych wśród dzieci i młodzieży.
- I. 1.2. Wspieranie rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- I. 1.3. Wspieranie rozwoju programów profilaktyki selektywnej i wskazującej.
- I. 1.4. Podniesienie poziomu wiedzy środowiska lokalnego na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Rodzaje działań:

- I. 1.1.1. Analiza działań prowadzonych przez jednostki podległe samorządowi w zakresie profilaktyki narkomanii (sprawozdania od instytucji).
- I. 1.1.2. Współuczestniczenie w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach medialnych dotyczących w/w problematyki.
- I. 1.1.3. Pozyskiwani i kolportaż materiałów profilaktycznych do szkół, instytucji, organizacji pozarządowych.
- I. 1.2.1. Wspieranie szkół podstawowych i średnich w realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych, w szczególności w zakresie profilaktyki uniwersalnej adresowanej do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
- I. 1.2.2. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży (gazetki, zespoły, konkursy, formy sportowo-turystyczne) organizowanych przez podmioty (szkoły, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach, Policję, itp.).
- I. 1.3.1. Upowszechnianie informacji o realizowanych przez ośrodki leczenia narkomanów programach terapeutycznych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.
- I. 1.4.1. Współorganizowanie lokalnych imprez profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy (dorośli, młodzież, dzieci) pod hasłem promującym zdrowie.
- I. 1.4.2. Prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii poprzez informacje w biuletynach informacyjnych i stronie internetowej.

Zadanie 2

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Kierunki działań:

Nawiązanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów narkotykowych.

Rodzaje działań:

- I. 2.1.1. Sporządzenie aktualnej listy instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów narkotykowych.
- I. 2.1.2. Wymiana informacji związanej z potrzebami gminy a możliwościami organizacji pozarządowych w udzielaniu pomocy.
- I. 2.1.3. Zapraszanie przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych na spotkania związane z rozwiązywaniem problemów narkotykowych.
- I. 2.1.4. Przekazywanie organizacjom pozarządowym materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

Obszar II - Leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych mieszkańców gminy Kozy

Cel strategiczny: Pomoc osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem.

Cel operacyjny: Podejmowanie działań związanych z dostępnością do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Zadanie 3

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Kierunek działań:

- II. 3.1. Zmniejszenie liczby osób używających narkotyki szkodliwie i osób uzależnionych od narkotyków.
- II. 3.2. Poprawa stanu zdrowia osób używających szkodliwie i osób uzależnionych od narkotyków.

II. 3.3. Zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych.

Rodzaje działań:

- II. 3.1.1. Udzielanie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem przez: pracowników socjalnych, gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagogów szkolnych, podczas dyżurów w punkcie konsultacyjnym: psychologa, radcy prawnego, terapeuty uzależnień.**
- II. 3.1.2. Motywowanie do leczenia osób uzależnionych od narkotyków i innych środków psychoaktywnych przez w/w osoby.**
- II. 3.2.1. Upowszechnianie informacji na stronie www.gops.kozy.pl i na tablicach informacyjnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach o placówkach leczących narkomanów i oferowanych programach terapeutycznych.**
- II. 3.2.2. Dystrybucja plakatów, ulotek, informatorów o tematyce pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych narkomanią.**
- II. 3.3.1. Monitorowanie leczenia i rehabilitacji dla osób uzależnionych od narkotyków.**

Zadanie 4

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Kierunek działań:

1. Wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii oraz problem przemocy.
2. Zapobieganie marginalizacji życia rodzinnego.
3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Rodzaje działań:

- II. 4.1.1. Dofinansowanie inicjatyw organizowanych przez instytucje działające na rzecz wspierania rodzin dotkniętych narkomanią.**
- II. 4.1.2. Informowanie o bezpłatnych poradach prawnych i psychologicznych.**
- II. 4.1.3. Prowadzenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego na rzecz osób dotkniętych narkomanią.**
- II. 4.2.1. Udzielanie wsparcia socjalnego rodzinom z problemem narkomanii przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach.**
- II. 4.2.2. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach z problemem narkomanii.**
- II. 4.3.1. Podejmowanie działań we współpracy z instytucjami mającymi na celu marginalizację zjawiska wykluczenia społecznego.**

Zadanie 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem, wykluczeniem społecznym.

Integrowanie ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Kierunek działań:

1. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu z powodu narkomanii.
2. Zapobieganie bezdomności.

Rodzaje działań:

- II. 5.1.1. Diagnozowanie przyczyn ubiegania się o pomoc socjalną.**
- II. 5.1.2. Udzielanie pomocy socjalnej uzależnionej od podejmowania leczenia.**

- II. 5.1.3. Praca z środowiskami uzależnionymi oparta na kontrakcie socjalnym.
- II. 5.1.4. Wnioskowanie o pracę asystenta rodziny w rodzinach dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
- II. 5.1.5. Informowanie i podejmowanie działań związanych z zapewnieniem szeroko rozumianej pomocy medycznej, leczniczej, prawnej, psychologicznej i rehabilitacyjnej.
- II. 5.2.1. Diagnostowanie sytuacji mieszkaniowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.
- II. 5.2.2. Okresowe monitorowanie bezdomności i podejmowanie starań o zapewnienia miejsc w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych lub ośrodkach dziennego pobytu.

Obszar III - Badania i monitoring

Cel strategiczny: Monitorowanie działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla młodzieży i dorosłych podejmowanych przez instytucje współpracujące z samorządem.

Cel operacyjny:

1. Wsparcie analityczne realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Stałe monitorowanie zjawiska narkomanii w gminie.
3. Analizowanie sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych w szkołach.
4. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które zostanie przekazane Wójtowi Gminy Kozy.

Zadanie 6

Zbieranie i analiza danych związanych z problemem narkomanii, konstruowanie gminnego Programu adekwatnego do potrzeb, ewaluacja Programu.

Kierunki działań

1. Zbieranie i analiza danych statystycznych związanych z problemem narkomanii w Gminie Kozy.
2. Monitorowanie problemu narkotyków i narkomanii na szczeblu lokalnym.

Rodzaje działań:

- III. 6.1.1. Organizowania badań ankietowych wśród młodzieży szkolnej w ramach różnych oferowanych programów.
- III. 6.1.2. Zbieranie danych statystycznych na poziomie lokalnym (GOPS, Policja, Punkt Konsultacyjny, ośrodki leczenia w powiecie).
- III. 6.1.3. Sporządzanie raportów, analiz i ankiet.
- III. 6.2.1. Przygotowanie rocznego Raportu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Kozy i przedłożenie Radzie Gminy w terminie 31 marca.
- III. 6.2.2. Wypełnienie rocznej ankiety sprawozdawczej do Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii do 15 kwietnia.
- III. 6.2.3. Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Kozy, podejmowanie skutecznych działań.
- III. 6.2.4. Przyjmowanie uchwał Rady Gminy programów przeciwdziałania narkomanii na kolejne lata z uwzględnieniem analiz z lat poprzednich.